

LA ESQUELLA

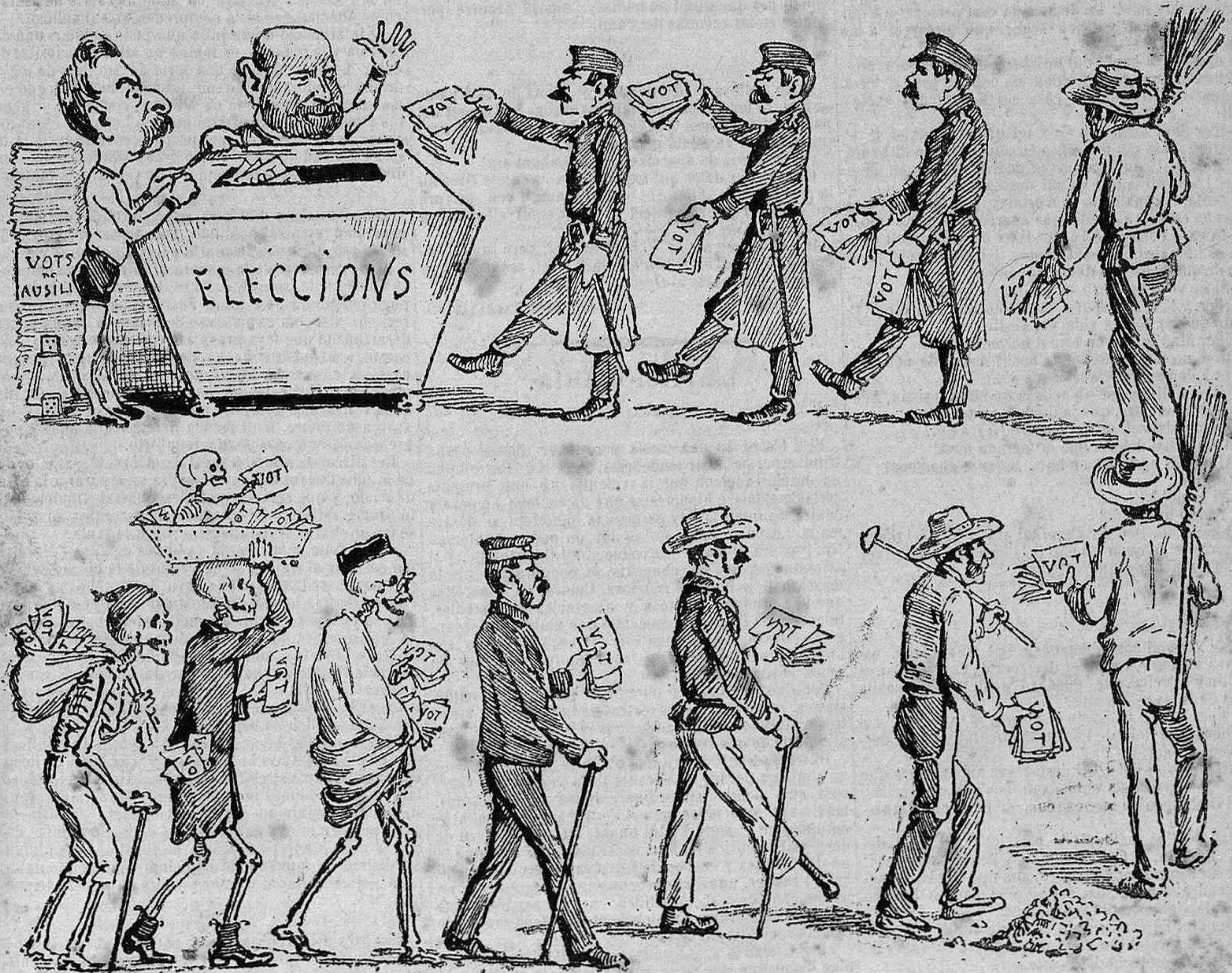
DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

<p>ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20 BARCELONA.</p>	<p>PREU DE SUSCRIPCIÓ Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals. Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18</p>
---	--

ELECCIONS.

A la véu de 'n Batllori y en Pelfort vá votar la milicia, representada per el *Cuerpo municipal*; l' industria, representada per escombriaires y peons; los benemérits de la patria, representats pels *guarda-passeyos*; l' art de l' esgrima, representada pels *punxa-sarrias*; y la propietat dignament representada pels que ocupan un ninxo al cementiri.

LA FILLA DEL COMTE GRÓS.

LLEGENDA CABALLERESCA.

I.

Héus aquí que 'ns trobem en las darrerías del sígle tretze.

Lo Comte Grós era un noble molt rich y un guerrero molt valent.

Era senyor de no sè quants castells y en quant á las terras que possehia eran tan vastas que, cavalcant, vos hauria calgut una pila de dias per recórrelas.

Com á valent, pochs n' hi havían que l' hi passessin la má per la cara, y si era rich no se l' hi podia dir mal profit te fassa, perque tot s' ho havia guanyat ell y pam á pam.

De forst n' era bastant. Estich segur que la seva armadura, nos bastaixos se haurían vist ab prou treballs per traginarla y ell la portava com qui vá vestit d' istiu.

L' hi deyan lo comte Grós y á fé vos dich que aquest nom no podia ser més apropiat. Era alt, ample d' espall, llarch de brassos y de camas y lo seu cos tenia tanta circumferencia, que quan los criats l' hi posavan la corassa havían de ser tres per poguerlo abassar.

Perque vos poguéu imaginar la forsa que tenia, sols vos diré que quan estornudava tots los vidres del castell tremolavan com la fulla al arbre.

Tal com vos l' he descrit, tenia una filla molt passadora, d' aquellas que Déu n' hi dò.

Com es natural, no podían faltarli pretendents qu' encar' que no s' enamoreessin de la seva guapesa, s' anamoravan dels seus patacons. Pero ¡cosa estranyal cap conseguia *llamar* l' atenció de la noya, que ni menos ne feya cas.

Aixó preocupava en gran manera á son pare, 'l Comte, que tot lo dia s' desfeya en reflexions passant-se amunt y avall de sa combla y pegantse cops al front, com si hi tingüés un mosquit y 'l volgués matar.

—Qu' es estrany—se deya— que despreciahi tants y tant bons partit com se l' hi presentan cada dia. ¡Oh! ¡y ab aquella frescura que 'ls despatxa! que si no que ho veig quasi bè no ho creuria. Pero no para aquí la cosa: avuy me l' ha demanada cert personatje á qui dech molts favors y estich segur que tornarém á las *andadas*.

Y després d' haver dat un altre tom per la sala, cremat fins al punt de dalt, doná un cop de peu á terra (de quals resultas tota la casa se 'n consentí) exclamant:

—Per Sant Jordi que aixó no quedarà aixís! O s' enmarida ab lo qui jo vull, ó en aquesta casa hi haurá un dalt-á-baix que Déu nos en guard'—¡Guinyat! ¡Mon patje! La comtesa que vingui desseguida.

Y refilantse una mica 'l mostatxo per infundir més respecte, esperá á sa filla que aparegué al poch rato.

—Noya— comensá ell ab pausa y donantse molt *tono*—ja es hora de que meditis sobre 'l teu porvenir; ja es hora de que pensis en demá ¿m' entens?

—Si no vos expliquéu millor no comprench...

—¡Per...! No m' apuris la paciència. ¡Vull dir si t' has de quedar tota la vida per vestir sants!

—¿Per aixó m' havéu cridat no més?...
—Com no més? ¿Te sembla poch? Avuy, de nou han vingut á demanarme la tèva má y...

—¿Havéu dit que sí? Donchs ja que tant insistiu, héu de saber, mon pare, que ja tinch dat mon amor...

—¡Llamp del cel, m' ho pensava! ¿Y á qui?

—A un galan donzell que m' agrada molt.

—Al menos no hi fás embuts. ¿Cóm s' anomena?

—Guillém.

—¡Ni es noble!!!

—¿Y aixó qué hi fá?

—Donchs nó. Déu ser algun tahul y la filla del Comte Grós no s' té de casar ab cap pela-canyas; t' ho adverteixo. Tira pèl cap que vulguis.

II.

Lo sol vermell com si hagués rebut un sufoch, comensava á tréure 'l nas per darrera d' una montanya y l' última estrella que quedava s' fonia acoquinada davant de tanta resplandor.

Las flors com si ploessin d' alegría al veure al sol ixent llensavan dolls de llágrimas que lluhían com perlas de cul de got.

Lo fresch oretj del matí despertava als aucellets que alegres y enjogassats entonavan bonicas cantarelles, saltant de branca en branca com si en lloch estiguesen bè.

En tan poética matinalada s' passejava pèl járdi del castell na Sileta, la filla del Comte, y Déu nos en guard' qu' ell ho hagués sapigut; pero com que s' havia quedat á pendre la matinalada, per aixó s' arriscá la noya á burlar la vigilancia de son pare.

Allí, cullint floretas, regant la maria-lluïsa y la malva-rosa, esperava al seu xicot, á qui havia fet saber d' amagatotis la resolució del Comte.

No tardá gayre en arribar en Guillém, ab los ulls de

son y fent badalls; montat en un *aixugamá* que tenia més mandra que 'l que traginava.

Descavalcá sense cap mica de pena, puig com qui diu las camas l' hi arrossegavan y tots dos correren á abressarse; llensá ella un sospir y ell per no ser menos ne deixá anar un altre.

—¿M' estimas?—l' hi digué ella després de reportarse.

—¿Y m' ho preguntas? Yes per qui haguera matinejat tant sinó per tú, rateta. ¿Y tú m' estimas?

—Més que á ningú. Ves per qui suportaria 'ls rebufos del pare que com que 'm casaria ab aquell qu' ell vol, tots viuriam d' alló més bè.

—Are que parlas de casar y vè á tom ¿insisteix en volerte casar ab aquell altre perque es rich y noble, y no 'm vol á mi perque ni só ni noble ni rich?

—Are més que may. Ahir mateix ne parlavam y está tant ferm en son propósit, que no cedeix per ningú.

—¿Y está enfadat lo gueto?

—¿Si ho está, dius? May l' hi havia vist tant. Fá uns crits qu' espervan y 'm vá dir que si 'ns veyá enraonar, á tú t' penjaría dalt de la torre més alta com una llangonissa, y á mi 'm tancaría á pá y aygua dintre lo calabosso més fosch.

—¡Ira del cell! ¿Aixó ha dit? Donchs no s' en riurá del tot. Tú 'm portas afecte ¿no es aixó? jo ja sabs que t' aprecio; ab aixó, ja que nostre amor es impossible, véus aqueix caball que tranquilament pastora? donchs ell nos portará á llunyas terras ahont nos casarém y serém felissos.

—¿Qué vols fer? ¿Robarme? ¿No véus que aixó seria per mi un gran baldó?

—¡Déixat de baldons y forrallachs! Fugim.

—¡Guillém!

—Si: *guillém* que fá torero.

—¡Ay Déu meu! quasi 'm desmayo.

—No ho fassas, enza, qu' are 'm veuria ab treballs per retornarte.

—No pot ser lo que 'm demanas.

—¿Si? Donchs *alantá*; may més sabrás res de mi.

—¡Oh no! ¡tèva, sempre tèva!

—Apa, donchs, fugim, serafi dols.

—Quan vulguis, cor meu.

Y llensant ella un altre sospir, pujaren tots dos dalt d' aquell pobre animal que ab resignació carrega ab aquell pes que quasi no podia y 's posá á corre perdentse en las revoltas del eami.

III.

Quan se llevá lo bon Comte y s' adoná de la falta de sa filla, la féu buscar per tots los recones y reconets del palau y encontorns per véure si la trobavan; pero ¡inútil tasca! na Sileta no aparegué.

¡Y qu' havia de apareixe, qui sab ahont era!

Gran fòu lo dolor qu' experimentá 'l Comte Grós ab la pèrdua de sa filla. Are quasi ningú 'l véu, sempre vol estar sol y 's remordeix d' haver sigut ell la causa d' aquella desg aña.

D' ells si que ningú n' ha sabut res, pero una persona que 'n pot estar ben enterada, m' assegura que feyan de comparsas al *Odeon*.

BONIFACI MALCARAT.

LA PASIONARIA.

Si 'l teatro fós una escola per donar llissons ó una tribuna per predicar tendencias, seria *La Pasionaria* un drama excelent, per la valentia ab que presenta certas maldats é hipocresias que la societat ampara y contra las quals la lley permanece indiferent ó desarmada. Leopoldo Cano, qu' es tot un poeta, anatematiza l' usura, l' afany d' explotació, 'l llibertinatje, y 'l crim que per no ser coneguts se encubreixen ab la máscara de la devoció religiosa. Contra 'ls hipócritas que han produhit victimas y desgracias irreparables, té enérgicas frases y conceptes que xiulan y 's recargolan com lo fuet que cau sobre l' esquena d' un sér humá, arrancantli la pell y fentli brollar regalims de sanch, á son contacte.

Per aixó sens dubte l' obra produheix tant viu entusiasme, recorrent tots los teatros de la Peninsula, mentres d' ella se 'n fán traduccions á diversos idiomas, ab objecte de que traspassi las fronteras.

Dificil preveure l' éxit que obtindrà en altres països un cop baja perdut los encants de la versificació vigorosa que dona extraordinari relleu als conceptes, máximas y sentencias; mes si no troba per resultat l' entusiasme d' aquí, tindrà quant menos lo mérit de despertar la curiositat al mostrar per tot lo mon que la un dia fanática y encongida Espanya, ha sacudit aquell criteri rastrer, aquellas preocupacions degradants, en un moment de reacció política, en que semblava que havia de restaurarse paralelament una temporada de reacció social y religiosa.

La Pasionaria y 'ls aplausos que 'l públich l' hi prodiga demostren que 'ls reaccionaris de la política y 'l poble espanyol ván molt lluny d' oscas. En altre temps

l' obra de 'n Cano hauria produhit un gran escándol; avuy, en cambi, es saludada per l' entusiasme general de un públich que la considera viva y franca expressió de las modernas tendencias.

Baix tal concepte es una bona obra.

Pero ¿tè igual mérit considerada baix l' aspecte estrictament literari?

Es precis, ans de passar avant, qu' establím una distinció entre la forma y 'l fondo. La forma de *La Pasionaria* es seductora. Escrita tota ella en redondillas, generalment sobrias, nutridas y sonoras, té extremada abundancia de imatjes y conceptes que enlluhernan y fascinan. Hi ha tiradas de versos encantadoras, relaciones magistrals, frases brillants, dialechs que semblan esculpts.

Deixant apart petitas incorreccions, algun que altre petit ripi y la necessitat en que l' autor se véu alguna vegada d' escriure quatre versos per dir una curta frase, la forma que campeja en aquest drama es, á part de la tendencia general del mateix, un dels atractius que no entran per méns en l' éxit que alcansa sobre l' escena.

Poble meridional lo nostre, no pot sustréurers' á la influencia de las galas de la imaginació, fins al extrém de que més de una vegada pren per bona la moneda falsa primorosament platejada.

La mateixa *Pasionaria* apenas resisteix la pedra de toch del anállisis. Deyan y sostenian á Madrid qu' era un drama realista, apesar de que apenas pot concebirse una concepció teatral més lluny de la realitat. Ni l' assumpto, ni l' estructura escénica, ni 'ls personatjes, ni l' idioma que parlan tenen res de real.

L' assumpto es mes propi de un dramón que de un drama verdader. Despultat de las infinitas galas poéticas que revesteix, á duras penas podria sostenirse sobre las taulas del *Odeon* l' historia de aquella dona abandonada desde la seva infancia á la mendicitat y á la vagancia, sense coneixe als seus pares, y que no obstant sab de lletra: que roda desolada pèls carrers de Madrid y no obstant fá poch temps, havia assistit á un malalt á Santander, qual malalt al morir, nombra hereva á la seva filla: que para en mans de un hipócrita seductor, que per ferla caure s' atribuheix lo nom de un seu cosí; y victima en fi de una serie de asars y coincidencias que ni s' comprenen ni s' explican.

L' intervenció de un jutje que podria evitar una catástrofe y la fomenta, es tambe un altra capciositat del autor. La presencia de una serie de traidors de melodrama, traidors que ho son principalment perque ells mateixos ho diuen; la de Marcial, cor noble y generós y enteniment esbojarrat que en lloch de obrar declama, y un sens fi de peripecias convencionales á tot serho revelan que *de lo vivo á lo pintado* hi ha una distancia tant inmensa com de la veritat á la fantasia.

Leopoldo Cano demostra gran intuició dramática, pero mol escassa habilitat. Sab trobar efectes que sorprenen; pero no sab anarhi pèl camí natural y recte.

Aixís per exemple la manera d' introduhir á la *Pasionaria* en la casa de *Justo* es lo més desditxat que puga imaginarse. La tia de *Justo*, dona devota y usurera, ha vist com expulsavan de l' iglesia á una pobra desarrapada que feya grans extremitats de dolor y desconsol, y al sortir l' hi ha donat una tarjeta perque passés á casa seva. Un cor generós obraria d' aquest modo; pero 'l cor de una usurera, impossible. ¿Desde quan l' usura es compasiva? L' usurer que nega un xavo á un pobre, molt menos demanará á aquest pobre que passi á casa seva á recullirlo.

Res dirém de aquell punyal de Albacete, regalo de boda, que de tant estranya manera vá á parar á la casa de *Justo*, y que serveix per desenllassar trágicament lo drama. Ni solen ferse tan irónichs regalos, ni quan se fan se deixan tranquilament sobre la taula.

¿Y qué hém de dir de la candidés de *Justo*? Marcial per castigar al traïdor se ha valgut de la circumstancia de estar inscrita com á filla seva la que ho es de la *Pasionaria*. (Ja havém dit que *Justo* s' valgué del nom del seu cusí per seduhir á aquella infelís.) Donchs bè, en un moment en que ab la possessió de aquella criatura hi va involucrada la adquisició de una forta herencia, Marcial s' ha fet donar testimoni de que la nena está inscrita com á filla seva, y 'l pare verdader al ostentarli aquell los certificats, los esquinsa. (Consternació del públich de bona fé.)

Pero Marcial es home previngut y porta un duplicat dels certificats. Aixís ho demostra y 'l públich de bona fé respón ab un estrepitos aplauso. Aquest efecte es tant pueril, que més no pot serho. ¿Qué importa ni significa destruhir un certificat, existint l' inscripció en lo registre civil y en los llibres de la parroquia? En aquest punt l' autor del drama ha jugat ab lo públich del galliner, y aquest s' hi ha deixat caure, en lo natural desitj de burlar al traïdor y véure la noblesa triumfant.

Nosaltres passariam aquestas petitesas si en la tant celebrada *Pasionaria* hi vejéssim lo que ha de tenir tot drama: color de realitat; si 'ls personatjes no fossin com son evocacions de la fantasia, sinó personas reals

y verdaderas, lliures de contradiccions, y animadas de passions menos extravagantes y menos raras.
Lo públich impressionable, seduhit per las bellas de aquesta obra, excitat generosament per las tendencias que revela, enluherna per las galas de la versificació y del diálech, mogut a compassió per las desgracias de la protagonista é interessat per la noblesa de Marcial, aplaudirá la creació del poeta y 'ls propòsits del escriptor; empero la crítica desapassionada dirá:
La Pasionaria no es un drama; es sols una apariencia de tal; pero una gran apariencia.

J. R. R.

! !

No s' ou respirá una mosca!
Fa un fret y un ayre qu' espanta!
La nit es fosca, molt fosca;
pilfor qu' una gruta tosca!
Las dotze 'l sereno canta!
Al bell mitj d' un carreró,
melancólich y frenétich
s' hi véu plantat cert senyó
qu' ab ulls fixos a un balcó
aixís parla ab tò poétich:
—M' aymia, si acas t' plau
surt al balcó una estoneta.
Jo per tú soch un esclau
y 'm torno més sech qu' un clau
y vaig perdent la xaveta!
¡Pretench parlarte ab anhel.
Dónat ansia per surt!
Si acas t'ens lo cor de gel
farás amargarme fel
que no podré resistí.
Surt graciosa papallona,
bella flor, tendre poncella,
que no s'ens qui t' enrahona?
Mira que fá molta estona
qu' aquí estich de centinella!
Fa un vent que tot ho regira!
cuyta qu' estich impacient!
cuyta que mon cor delira!
cuyta que 'l sereno 'm mira!
cuyta que fá un temps dolent!
Hi ha senyals de tempestat;
perilla qu' un xafech cayga!
¡S' obra 'l balcó d' un plegat!
Surt lo gueto enfurismat
y l'hi tira una olla d' ayga

MARIA BOCANEGRA.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Mefistofeles no es pas l' obra més a propòsit que pot triar lo Sr. Massini per lluhirse, de tal manera que deixant apart lo cambi de las donas del qual n' ha resultat una ventatja, no val pas un quarto més aquesta vegada que l' altra. En compensació a lo qu' hem guanyat ab las donas hi hém perdut ab los coros.

Várem observar que 'l gran tenor en lo primer acte no sabia que fers de las mans: afortunadament en l' acte segon vá rescabarse. Veritat es que la Margarida es una xicota que s' ho val de debó: debutava y 'l públich no podia menos de rebre ab molt agrado á una figura tant simpática y á una artista de tant cor. ¡Ay qui hagués sigut Massini en l' escena del jardí!

L' acte tercer vá ser lo *chef d' oeuvre* ¡Quin duo! ¡Y quina Margarida! Lo duo y l' aria pot dirse que no 'ls tornarem á sentir may més com are. Color, frasseig, moviment, deicadesa d' istil... en una paraula á un hom' l' hi venen ganas d' enganyar á una noya, per després passar una escena com aquella, encare que siga á la presó de Barcelona sent *alcaide* 'l senyor Saravia.

En lo *sabbat* clássich, tot vá ser clássich, menos lo ball... y la decoració. En cambi en l' *epilech* várem tenir un gran desengany ¡Ay Senyor Massini, Senyor Massini!.. ¿Sab que aquell deliri semblava un exercici d' esgrima ab l'issons rebudas de un mal mestre?

Inútil dir qu' en Vidal vá fer molt bon paper. En quant á la Copca es una artista de veras, que arribará á tenir un nom universal. La Borghi com sempre més *realista* que *espiritualista*. L' orquesta pot ben anar; coros y ball, dolents. Lo decorat es vell, escepció feta de la decoració de jardí, digne de un menjador de torre del Putxet.

La Pozzoni en la *Favorita* vá demostrar qu' era una ruina artistica digna de ser conservada, admirada y adorada per tothom. Jo sempre l' escoltaré ab verdadera idolatria. Lo cos se fá vell, lo talent es sempre jove; pero la vellesa fá perdre las forsas y sense forsas la véu queda coixa y flaca, y ja se sab, no 's pot cantar ab crossas. De tolas maneras en la *Favorita* ella vá ser qui ho féu anar millor y en Vaselli 'l més malament.

Lo concert de 'n Bottessini sigué un aconteixement. ¡Quin modo de tocar lo violón! En Cánovas lo toca bé; pero vaja com en Bottessini, ningú més. Lo

contrabaix en las sévas mans es contrabaix, viola y violi: creguin que alló es un miracle. ¡Y quin gust artístich! ¡Y quin sentiment! Desgraciadament lo públich era escás, y aixó qu' en Massini prenia part en lo concert y certament que vá lluhirse. L' última cansoneta sobre tot vá cantarla, com no la pot cantar ningú més.

Dimars se suspengueren los *Hugonots*; dimecres idem. Per cert que ab la gent que anava al Liceo vá omplirse 'l *Principal*, ahont se representava la pessa en tres actes *La ducha*, qu' es un motillo de produhir riattlas. L' obra no té altras pretensions que fer riure y ho consegueix. En Mario hi está inimitable: en Rossell una mica exagerat, bé 'ls dos Romeas y la Gorriz deliciosa —Lo monolech *Agua vá* es un triunfo per la mateixa Gorriz y per en Romea, 'l qual no parla; no més acciona.

De la *Pasionaria* 'n parlém en capitol apart y de la *Consuelo* 'n diem alguna cosa la senmana entrant: no varem poder assistir al estreno.

L' empresari del Circo ha tornat á contractar á Ella. Ella es la Russell, una excelent adquisició.

La companyia catalana del Espanyol ha estrenat una pessa titulada *«A mitj fer»*. May, pòtser, cap obra ha dut un títol més apropiat. La pessa en qüestió s' ha quedat realment *«a mitj fer»*.—Dels melodramas *Los vampiros del pueblo* y *Un inválido del trabajo* estrenats per la companyia castellana del mateix teatro, hém sentit á dir que tenen verdader interés.

La companyia del Tivoli ha posat *Los hugonotes* ¡ey entenemnos! sense música. Un drama plé d' efectes. En lo mateix teatro s' ha estrenat una pessa titulada *Llamps y trons*. Una bona dona que seya al mèu costat lo dia del estreno vá ferne la crítica dihent:—¡Quina poca solta!

Disculpém al autor que segons tinch entés es un aficionat ja entrat en anys asiduo concurrent á aquell teatro. ¿Qui no ha tingut en la vida un' hora tonta?
N. N. N.

EPIGRAMAS.

Aquí jau un comediant
que molta importancia 's dava,
quan siguent primer galan
algun Rey representava;
y de Rey anant vestit
lo enterraren en eix camp.
Era un Rey molt presumit
¡que 'l pobre morí de fam!

Predica Mossen Isern,
que la dona es lo dimoni,
que tentava á sant Antoni
per ferlo anar al infern.
Pero ¡bah! mentres comportin
sè abressadas las minyonas,
si dimonis son las donas...
que 'ls dimonis se m' enportin.

A. ROSELL.

ESQUELLOTS.

Las eleccions han sigut lo qu' esperavam.
Sense que ningú s' haja molestat per anar á votar, han sortit elegits tres conservadors per més de tres mil vots y dos fusionistas per mil y pico.

Un de la mesa, á las tres de la matinada del diumenje, no s' havia ficat al llit encare.
—Y donechs qu' hém de fer? vá dirli un company
¿qué no vás á dormir?
—A dormir? Bé prou que 'm vagará á l' hora de l' elecció.

Un dels colegis que vá veures més concorregut vá ser lo que presidia 'l Sr. Coll y Pujol.
Y aixó que l' escrutini vá donar per resultat 31 vots.
En cambi en altres colegis no hi vá anar ningú y van sortirne 400 y 500.
A colégi desert, abundancia de vots.
Després de tot, la cosa es molt natural. Perque votin los difunts es necessari que 'ls colegis semblin cementiris.

Primera ascensió del Sr. Milá:
Vá caure sobre la teulada del torín, que ab una mica més se descalabra.
Segona ascensió del Sr. Milá:
Vá caure al mar davant de Badalona, prenent un bany de cal Ample.
Los aeronautas son aixís: quan s' elevan semblan aucells: quan cauen á mar semblan peixos: si no 's moguessen de terra semblarian personas.

Dilluns que vé l' aplaudit prestidigitador D. Fructuós Canonje pendrá part en la funció del Tivoli á benefici de la Sra. Monner.

Ja veurán com D. Fructuós, sense necessitat de fer jochs de mans omplirá 'l teatro.

No es com los presidents de mesa, que fan lo miracle dels pans y 'ls peixos.

A n' en Canonje l' hi basta presentarse, y 'l teatro quedá plé á curull y surt aplaudit per unanimitat.

Lo govern té l' idea de monopolisar lo teléfono.
En tolas las nacions del mon lo teléfono es lliure, utilisantlo 'ls particulars en la forma y modo que creuen més convenient.

Pero aquí á Espanya son figas d' altre paner.
Lo govern vol intervenir en tots los nostres assumptos: vol enterarse dels nostres negocis y de las nostras conversas.

Y després se cremará si l' hi diuhen tafaner.

Bèn mirat aquesta es la manera de que 'ls espanyols deixém de utilizar aquest notable invent.

Lo qual no té res d' estrany: un poble que 's deixa posar los caminadors es un poble molt criatura.

Y 'l teléfono no s' ha fet per las criaturas.

Son varios los regidors que demanan que sigan substituídas las medallas per las bandas.

Los que tal proposan desitjan que 'ls vejín de lluny.

Un dels que demanan la reforma es lo Sr. Cuyás.
¡Ingrat!

Perque 'l Sr. Cuyás no hauria de demanar banda, ni medalla.

L' insignia més propia de aquest regidor hauria de ser una panotxa de blat de moro penjada al coll.

Varios alumnos de l' Universitat han dirigit una exposició al ministre de Foment demanantli declari si es legal ó ilegal que l' estudiant responga en catalá á las preguntas del catedràtich.

Fan present que l' idioma catalá 'l parla una quarta part dels espanyols.

Si jo fós ministre de Foment respondria:
—Está bé: si 'ls estudiants volen respondre en catalá, que hi respongan; pero sols una quarta part de la resposta.

Deyan los nostres avis que 'l saber no ocupa lloch.

Es per lo tant molt útil sense abandonar la llengua materna, saber lo castellá, qu' es la llengua que parlan las restants tres quartas parts de la nació.

Hem vist una lápida destinada á Reus, dedicada per l' Ajuntament de aquella ciutat al pintor Fortuny.

Es un' obra notable, que honra á son autor lo marmolista D. Celesti Riera.

Está exposada en la botiga del marmolista del Carrer de Pelayo, junt á la Plassa de l' Universitat.

Vájinla á veure y no 'ls doldrán los passos.

Diumenje vinent se celebra la festa dels Jochs Florals.

La festa de les flors
la gloria dels poetes
cantéu ¡oh trovadors!
¡cantéu, cantéu ninetes!...

A causa de las plujas los camins dels cementiris están intransitables.

En anar á acompanyar á un difunt hi ha pena de la vida.

Deya aquest dia un difunt: (No se 'n estranyin, ho deya 'l diumenje, dia d' eleccions.)

—¡Qué 'n té poca de conciencia 'l Sr. Faura! Fernos anar á votar ab uns camins tant intransitables!...

Mereix ser coneguda la següent noticia que tradu-heixo de un periódich andalus.

«Vá pujar un d' aquests dias al tren que anava de Sevilla á Córdova, un jove que vá treure conversa ab los seus companys de viatge, oferintlos tabaco que no acceptaren.

«Al poch rato vá pujar un altre subjecte y havent dit alguna paraula al orela d' un dels viatjers y aquest á un altre, prompte s' alsaren tots, homes, donas y criaturas, ab l' intent de baixar del cotxe, á pesar de que 'l tren caminava.

«Tal es l' horror que sentian al enterarse de que aquell senyor era 'l butxi.»

Es molt antiga y fins á cert punt legitima la repugnancia que inspira l' executor de la justicia.

«Pero hi ha encare una cosa més repugnant y es la pena de mort.

Si no hi hagués pena de mort, no hi hauria butxi.

Formava part de una mesa 'l Sr. Netto.

No vá anar á votar casi ningú, y no obstant a l' hora del escrutini vá sortir una infinitat de vots.

Perdoni Sr. Netto; pero jo al seu puesto, al firmar l' acta no hauria empleat lo meu apellido.

En lloch de Netto hauria firmat Brutto.

S' ha ensorrat la cuberta de l' exposició de mármols instalada en lo Parque.

Gran oportunitat.

Se desitja adquirir una gran planxa de marmol negre per grabarhi la següent inscripció:

«Aqui yace la incuria municipal.»

Divendres al Principal vá representarse La Ducha. y per fi de festa lo monóléch ¡Aqua vá!

Una funció enterament acuática, molt propia del temps.

Un pobre infelis que ni s'iquiera té una gorra per cubrirse 'l cap, s' estava aquest dia sota una canal tomant un bany de xorro.

—¿Qué fás aquí? vá dirli un transeunt.

—¿Qué vols que fassa! Com que hi sentit á dir que ab tanta pluja naixerán bolets, hi vingut á véure si me 'n sortirá un al cap que bona falta 'm fá.

Aquest dia vá ser robada una dependencia de la casa que ocupa la guardia civil de Sant Marti de Provensals.

El ser civil
es un placer.....

Pero vaja, que 'l lladre que s' atreueix á robar lo quartel dels civils mereix una créu.

La créu del Bon lladre.

Diumenje á la tarde uns senyors ván dur á la dida, una pajesa, á la funció del Liceo.

Al entrar en lo vestibul, la bona dona s' encamina á la primera columna ab la má estesa:

—¿Qué busquéu Tuyas? l' hi pregunta 'l senyor.

—La pica del aygua beneyta.

La Tuyas s' havia figurat que 'l Liceo era una iglesia, l' escala principal l' altar major y de las escalas dels costats, l' una la capella del Santissim y l' altre la sagristia.

QUÈNTOS.

Un senyor entra á la botiga de un sombrero y després d' emprobarse un barret demana que l' hi cambihin lo folro per un altre de color vert.

Lo sombrero queda tot estranyat.

—¡Ay, ay ¿de qué s' estranya? exclama 'l comprador. Desitjo que 'l folro siga vert, porque no se 'm cansi la vista.

En la mateixa sombrereria:

—Escolta Pep ¿sabrias dirme de qué serveixen aquests mirallets que posan alguns sombrerers al fondo dels sombreros?

—Res més senzill. Serveixen porque 'l comprador veji si 'l sombrero se l' hi posa be.

Un cego demanava caritat á la porta de una iglesia, acompanyat de una nena de 9 ó 10 anys.

Un dia la nena estava tota sola, y un parroquiá del cego, donantli una limosna l' hi preguntá:

—¿Y 'l teu pare?

—Ay, senyoret, vá respondre la nena... ¡Quina desgracia!... Lo meu pare ha recobrat la vista.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Una nena ja total
que crech qu' es filla d' Esplugas,
per cert de bona una-dugas
y de hu-quarta angelical,
me vá jurar l' altre dia
com tercera es musical
que si jo l' hi apés formal
gustosa ab ml' s casaria.

PEPET SIMPÁTICH.

II.

Segona prima 'ls forners,
dos hu-prima 'ls capellans,
dos-hu dos los paperers
y 'l tot lo tens entre mans.

DEUHEU DE REUS.

SINONIMIA.

Cinch totals tens de repent
ab cinch lletras so'zament,
Nom de riu n' es lo primer,
lo segon nom de carrer,
lo tercer per dú 'l menjar
lo quart bó si 's pot gastar,
y per fi pot parla en quint
qui té labia don y din.

NAS DE PUNTA INGLESA

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 —Carrer de Barcelona.
- 3 5 4 3 6.—Apellido y festa del any.
- 1 2 1 5.—Per menjar.
- 5 6 6.—Una planta comestible.
- 6 5.—Nota musical.
- 1.—Lletra.

UN TENORIO.

TRENCA-CLOSCAS.

TIMONEL.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títol de un periódich.

F. ALBERTI Y J.

QUINT NUMÉRICH.

.....
.....
.....
.....
.....

Omplir los pichs ab números que sumats vertical, diagonal y horisontalment dongan 22.

UN CRISTIÁ.

TERS DE SILABAS.

.....
.....

Vertical y horisontalment: 1.ª ratlla: ciutat catalana.—Segona; en las cátedras, 3.ª per pesar.

P. DE CABRIT.

GEROGLIFICH.

:: + :
P
II
+
NO
T
ICI
I

FIGORIO DE M.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª.—Bu-fo-na-da.
2. Id. 2.ª.—Ro-se-gons.
3. SINONIMIA.—Matas.
4. CONVERSA DE JOVES.—Paula, Anton, Agata, Anita, Pascual, Benet, Tano.
5. TRENCA-CLOSCAS —Donna Juanita.
6. LOGOGRIFO-NUMÉRICH.—Martos.
7. ROMBO.—
C
G O S
C O L O M
S O I
M
8. GEROGLIFICH —Per sentencias lo tribunal.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

COSAS DEL TEMPS.

Si continuan las plujas, nos tornarém granotas.